

אגרא דכלה

מתוך דבר, כי בחינת בינה בעצמו בכל עולם סוד עולם הנסתר. והנה משה סוד הדע"ת לו נתגלה, אבל כשבא לכתוב בכתביה כתבו ברמז להתבונן דבר מתוך דבר, ונכתב ברמז הבנים כנגד ארבעה בנים דיברה תורה (הגדה של פסח), ד' פעמים ב"ן בגימטריא אר"ה, ועליה לבנים ספרו, דסיפור יציאת מצרים צריך להתבונן בכל פעם דבר מתוך דבר, והבן:

הנה לדעת המדרש כתבו למשה למכה הזו ללמדה בגזירה שוה דייקא, נ"ל על פי מ"ש במאמר חז"ל בתלמוד (פסחים ס"ח ע"א) ובזוהר עתידין הצדיקים להחיות את המתים, כתיב הכא (זכריה ח ד) ואיש משענתו בידו מרוב ימים, כתיב התם (מלכים ב' ד ט) ושמת משענתי על פני הנער וכו', למה נלמד הדבר בגזירה שוה דייקא, כי מדת גזירה שוה בתורה שבעל פה הוא מכוון נגד מדת רחום שבי"ג מדות (שמות לו ז). והנה תיקנו אנשי כנסת הגדולה (תפלת י"ח) מכלכל חיים בחס"ד, (עין מ"ש בפרשת בראשית שבראשית צמיחות המזון למדו הדשאים קל וחומר (חולין ס' ע"א), נגד מדת אל, חסד אל כל היום (תהלים נב ג), מחיה מתים ברחמים רבים, נראה שתחיית המתים מתהווה ברחמים רבים, על כן כשהצדיקים ירצו להחיות המתים, ילמדו גזירה שוה ויעוררו מדת רחום, הנה בכאן משה בתפלתו גרם תחיית המתים, שאפילו המלוחים והמבושלים פרחו לא נשאר ארבה אחד (שמו"ר פ"ג ז), על כן למד בתחילה גזירה שוה, ודבר נחמד הוא:

ויאמר ד' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וכו', הנה הקושיא מפורסמת שלא נזכר בדברי הש"י כלל ממכת הארבה. ולפי מ"ש לעיל שמכת "ברד וארבה היו בענין אחד להשחית יבול השדה, וזה שרמזו הש"י הנני שולח את כל מגפותי וכו', שכל המכות הסמוכים יהיו כלולים זה מזה,

וכיון שבכאן לא נזכר בדברי הש"י איזה מכה יביא, וכבר ידע משה שהמכה הסמוכה לברד תהיה נוספת בריבוי על מכת הברד ומעניינה, מזה שפט שהיא מכת אר"ה לשון נופל על לשון כמו ששפט בנחש נחשת (ב"ר פל"א ח'). ועוד רמז לו הש"י בלשון למען תספר באזני בנ"ך, שכנגד ארבעה בנים דברה תורה (הגדה של פסח), וד' פעמים ב"ן בגימטריא אר"ה. והא דלא אמר לו הש"י בפירוש, להורות שענין הסיפור בהכרח הוא לפרש דברים הסתומים היוצאים מחסר ויתיר ומדרשות הכתובים, כמו שדרש משה מדבר הלמד מענינו מכת הארבה:

ולמען תספר באזני בנך. גילה הקב"ה למשה מה מכה יביא עליהן, וכתב משה ברמז למען תספר באזני בנך זו מכת הארבה, כמה דתימא (יואל א ג) עליה לבניכם ספרו, עכ"ל (שמו"ר פ"ג ד). הנה יש להתבונן מפני מה עשה משה כזאת לכתוב ברמז מה שנאמר לו מן הש"י. ונ"ל דהנה המטה הזאת יצאה מבינה דמלכות דקדושה כנודע, (והנה בחינת בינה הוא להתבונן דבר

לפרעה שהולך להיות מכת בכורות אז פרעה לא נכנע בכלל ולא אמר לכו זבחו וכו'.. אלא גרש אותו מפניו. ורק במכה זו אז כבר באזרה לפני שבכלל בא המכה אז פרעה נבהל ורצה לתת לבני ישראל לצאת עם תנאים מסויימים ממצרים.

עוד רואים אנו כאן דבר שונה משאר המכות כאשר קרא למשה ולאחרן שיתפללו לה' ויסר את המכה הזו אומר להם פרעה חטאתי לה' אלוקים "ולכם" בשונה משאר הדיבורים והמכות לא רואים בכלל שאומר להם פרעה את הלשון "ולכם" למה דווקא כאן שייך החטאתי לכם..

רואים אנו במכה זו מכת ארבה מיוחדת מפליאה, וקצת קשה להבין, כי הרי לפי ראות העין היו מכות שהיו קשים בהרבה ממכה זו.. ולמה דווקא מהמכה זו נבהל פרעה יותר מכל שאר המכות וכבר באזרה על המכה נבהל מאוד כמו שביארנו לעיל..

ולחסידי את הענין אם נתעמק קצת במכה זו, כאשר במכה זו רצה הקב"ה להנחיל לבני ישראל אחד היסודות החזקות באמונה והוא האמונה בכוח הצדיק ובמנהיג ישראל, ובכחיה של צדיק גזר הקב"ה מקיים והזהירו בגחלתן של כתבה.. והווי יסוד גדול שרואים בכוח הצדיק להפוך אפילו מדברים שבטבע הבריאה לטוב ולרע,

ועיין באגרא דכלה פ' בראשית עה"פ להבדיל בין היום וכו' שכתב שהצדיקים שולטים על צבא השמים וז"ל שם: להורות דעיקר בריאתם להאיר על הארץ לשמש ליושבי תבל, וזוה יכירו וידעו בהגיע עת דודים איזה צדיק שבדור יצוים איזה ציווי, הנה מוכרחים להשמע לו כיון שנבראו לצורכו. עכ"ל, ובפ' וישב בפסוק ויאמר לו לך נא וכו' וז"ל: כבר אמרנו שזה אי אפשר שדבורו של צדיק לא יתקיים, ואפילו הדבר שיוצא ממנו כשגגה שיוצא מלפני השליט מוכרח שיתקיים, כי שכינה מדברת מתוך גרונו דברים אמיתיים, מחמת ששמר את עצמו מדברים בטלים ואסורים, וכו' עכ"ל"ק.

ואת זה רואים כאן בפרשתינו שהקב"ה נתן למשה רבינו את הכוח להחליט לבד על מכה שיביא למצרים, ומשה רבינו בחר במכה שעפ"י דרך הטבע והתנהגות אלוקים עם בריותיו הקב"ה מרחם על כל בריותיו, ולא מכה ארבה בכליון, אלא במכות כואבות על חטאיהם ופשעיהם, ובגלל זה עוד לפני שאמר לו הקב"ה בכלל איזה מכה, ושכלל הולך להביא מכה

א' וארא ב' שבת יום הילולת דוד רבינו הרבי ר' זושא מאניפולי זיע"א, באוהל רבינו הק' הבני יששכר בדינוב

בפרשתינו ויאמר ה' אֶל־מֹשֶׁה, בֹּא אֶל־פְּרֹעֶה; כִּי־אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת־לְבוֹ וְאֶת־לֵב עֲבָדָיו, לְמַעַן, לְמַעַן אֶתִּי אֶלֶּה בְּקִרְבּוֹ; וְלִמְעַן תִּסַּפֵּר בְּאָזְנֵי בְנֵךְ וּבְנֵי בְנֵךְ, אֶת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי בְּמִצְרַיִם, וְאֶת־אֲתֵי אֲשֶׁר־שָׁמְתִי בָּם; וַיִּדְעָתָם כִּי־אֲנִי ה':

וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְהָרַן אֶל־פְּרֹעֶה, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו, מַה־אָמַר ה' אֱלֹהֵי הָעֲבָדִים, עַד־מִתִּי מֵאֲנָתְךָ, לַעֲנֹת מִפְּנֵי; שְׁלַח עִמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי; כִּי אִם־מָאֵן אָתָּה לְשַׁלַּח אֶת־עַמִּי; הַנְּנִי מִבְּיַד מַחֵר אֲרַבֶּה בְּגִבְלֶךָ;

רואים אנו במכת ארבה דבר נפלא שהקב"ה קרא למשה רבינו בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו.. ולמען תספר באזני בנך וכו' והקב"ה אינו אומר למשה רבינו איזה מכה הוא רוצה להביא על מצרים, כמו שבכל המכות רואים אנו גם שהיה עם התראה לפרעה שהקב"ה שלח את משה להתרות את פרעה ומצרים.. שהוא הולך להביא מכה זו וזו על מצרים.. וגם במכות שהיו בלי התראה אז גם רואים שהקב"ה אמר למשה שהולך להביא על פרעה ומצרים מכה זו וזו.. ואולם כאן רואים שמשה רבינו בלכתו לפרעה אמר מעצמו הנני מביא מחר ארבה בגבולך, והדבר צריך ביאור.. (וגם רבינו מביא כמה פעמים באגרא דכלה את הקושיא המפורסמת הזו..)

עוד צריך להבין מדוע דווקא במכה זו אומר הקב"ה למשה רבינו ולמען תספר באזני בנך וכו' וכן בנך את אשר התעללתי במצרים וידעתם כי אני ה'.. שזהו למעשה היסוד של האמונה ביציאת מצרים היסוד של וידעתם כי אני ה'.. ולמה לא אמר הקב"ה למשה את הלמען תספר לא במכת בכורות ובשאר המכות שנראה שהם היו יותר קשים ויותר מכריעים ליציאת ישראל ממצרים..

וכן רואים אנו במכה זו מכת ארבה דבר מופלא. מה שלא רואים בשאר המכות, שכבר באזרה שמשוה רבינו מזהיר את פרעה שהולך לבוא מכת ארבה כבר פרעה נכנע וצווק למשה עוד לפני שהמכה הגיע: לכו עבדו לאלוקים מי ומי ההולכים וכו'.. ובשאר המכות שכאמר פרעה לכו זבחו לאלוקים הו' היה מתוך לחץ שכסבר המכה השתולל ובאו אליו לצעוק המצרים שיגרש את בני ישראל כי כבר אינם יכולים לסבול את המכות.. אז מתוך לחץ קרא למשה ואמר לו לכו זבחו לאלוקים.. ואפילו במכת בכורות כשמשוה רבינו אמר

ועיין באגרא דכלה בתחילת הפרשה שהעיר ג"כ במה שלא נזכר בדברי הש"י ממכת ארבה ועיי"ש שכתב שוה נרמז בכתוב למען תספר באזני בנך שמרמז ל ד' בנים שהרי כנגד ארבעה בנים דברה תורה וד' פעמים ב"ן גימ' ארבה עיי"ש,

על מצרים, אלא הקב"ה רק שלח אותו לפרעה "בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו וכו' ולמען תספר באזני בנך.. וידעתם כי אני ה'" ולא אמר לו שיהייר אותו על המכה הבאה ולא איזה מכה,

מדור ההלכה מתוך ספרי רבינו זיע"א

בעריכת הרדה"ג ר' אברהם צבי פפנהיים שליט"א

התיקוני זוהר עבירה להשיח [שיחת חולין] מעת הנחת תפילין עד אחר קריאת שמע, וכתב שאפשר שקר"ש של קרבנות מהני לזה, אבל ירא שמים לא ישיח עד אחר [תפלת] שמונה עשרה.

(גארא דפרקא אות כז)

יקבע לו שיעור לימוד בתפילין של רבינו תם.

בדורותינו אלה שאי אפשר כל כך לשמור גופו ומוחותיו, עכ"פ לימוד אחר התפלה איזה שיעור בתפילין דרבינו תם, והשי"ת יראה ללבב שאי אפשר בגלות המר, ובפרט בטומאת ארץ העמים לקדש את עצמו לתפילין כל היום. (הוספות מהרצ"א אות פו)

והיו לאות על ירך ולזכרון בין עיניך (גי ט)

אם קורא קר"ש ומניח תפילין אח"כ אינו בכלל מעיד שקר. אמרו חז"ל כל הקורא קריאת שמע בלא תפילין כאילו מעיד עדות שקר, ונ"ל דאם קרא קר"ש בלי תפילין אם הניח אח"כ התפילין יצא ידי חובתו, ולא הוי כמעיד עדות שקר רק אם עבר כל היום ולא הניח תפילין. (מגיד תעלומה בריכות דף יד)

ואפילו יניח תפילין אח"כ בלא קריאת שמע תיקן בזה, והוי כזבח בלא נסכים, דיוכל להביא את הנסכים אח"כ ויוצא, (שם, על הר"ף)

לא ישיח בתפילין.

עיין בספר כסא מלך שכתב, שלפי דברי

מכתב למערכת:

לכבוד ה... פנחס

ברצוני לספר לך מעט מהניסים שקרו לי עקב ביקורי בציון הקבר של סבא רבה שלי רבי צבי אלימלך מדינוב. הסיפור מתחיל בבית החולים תל השומר, בו אני מתנדבת במחלקת לטיפול נומך נשימתי ששכב שם הרבה שנים, רבי אברהם חיים ראטה משמורי אמונים ד"ר.

כשהתחלתי לדבר עם אחד מנדויו שמר עליו, הוא סיפר לי שגם בקשורים לקדוש רבי צבי אלימלך מדינוב. אמרתי לו שחלום חיי להגיע לציון שלו אחרי שבקרתי בבית הקברות בסאטמאר בו קבורים סבי וסבתי, ועל הקבר של סבי שקראו לו צבי אלימלך וייברגער ד"ר, כתוב באמצע המצבה באותיות גדולות "נכד לבעל הבני יששכר" חורתי לארץ וערכתי מחקר בצורות שונות מי היה בעל הבני יששכר, ובשיחות עם אמי התברר לי שהוא היה סבא רבה שלה, לאחר שלמדתי על אשיות הצדיק, חלום חיי היה להגיע לציונו, וערכתי בירורים רבים, ונסיעות לפולין, לאומן, אך לא לדנוב, מאחר שכבר הייתי בהמון מקומות בפולין עוד לפני שידעתי על דינוב, חלמתי שיבוא יום ואגיע לציון.

הנכד של הרבי אמר לי "היום יש ציון, יש אוהל, יש בית הארחה, ומגיעים ללא בעיות לדנוב" וכך קיבלתי את הטלפון שלך, מקום ומארגן המקום, בקשר אתך התברר לי שיש נסיעה בשבת מברכים לחודש אב, שהה שבוע לאחר שהתקשרתי אתך, התאריך מאוד לא התאים לי מאחר ועבר רק שבוע, נתתי לי את הפרטים שמי של שמארגן את הנסיעות מבית שמש, ומשיחה איתו התברר שיש קבוצה גם לשבת מברכים לאלול, והתאריך התאים לי מאוד.

אני עדיין מוחה לתשובה, אין לי שום פרטים על הנסיעה, שבוע לפני הנסיעה, לאחר שיעור תנ"ך ב חבורת שאלו אותי אם אני נוסעת לציון כפי שרציתי, ועניתי שעדיין אני יודעת כלום, אם הקב"ה והצדיק ירצו שאגיע, ואם לא- אז לא, בשעה 22.30 חרתי הבית וב 23.00 קיבלתי טלפון ממיכאל שבישר כי נותרו מקומות אחד לנסיעה לשבת מברכים של חודש אלול, כמו כן הוא הוסיף שגם אתה ואשתך נוסעים ושהכל יהיה בסדר, כמובן שהסכמתי, נתתי לו את הפרטים הדרושים והתכונתי לנסיעה.

בהתרגשות רבה נסעתי לפולין, וכשהגעתי לציון של רבי צבי אלימלך מדינוב היו לי בקשות ותפילות רבות, בקשה ראשונה שיעזור לי ושיקח את נכדי שקוראים לו יונתן צבי אלימלך לטיפול, ושיתייחס אליו כאילו הוא בנו, וזאת שהיני על הקבר של סבי צבי אלימלך בסאטמאר עם בתי שהייתה אז בת 17 ואמרה לי "אמא יבוא יום והיו לי בנים ולאחד מהם אקרא 'צבי אלימלך' לבן השני שלה קראה 'יונתן צבי אלימלך' מאחר שבעלה רצה 'יונתן' לכן נכדי בן ה 14 קרא 'יונתן צבי אלימלך' נכדי לא מניח תפילין, לא עשה בר מצוה, מסתובב כל היום ללא מעש כשהוא גאון הפראקטיבי ולא הולך לבית" או לכל מסגרת חינוכית אחרת.

כמו כן ביקשתי זיווג לבת שכנתי תמרה שאני מאד קשורה אליה ואוהבת אתה והיא נחשבת לבתי המאומצת, באותו שבוע מלאו לה 27 שנים, בחורה טובת לב, עוסקת בהתנדבות בבי"ת, עובדת עם נוער ועושה חסדים רבים, ביקשתי לה בן זוג מאחר שכבר הרבה שנים שלא מוצאת זיווג טוב ומתאים, שבועיים לאחר שחזרתי מפולין הציע לה חברה את אחיה לשידוך, בפגישה הראשונה בחבור החליט שזאת תהיה אשתו, כך הוא בעצמו סיפר לי, לתמרה לקחו שבועיים, וזאת היא אמרה לי שאכני שמלה, כי היא הולכת להתחתן, זה היה עוד לפני שסיפרה להוראי, היא אירוסין ובתאריך ב שבט תהיה החתונה, וכמובן שאתה ואשתך מוזמנים.

"יונתן צבי אלימלך" - נס שני, הוא וחבריו כולם בני נוער ללא כיפות, פירסינג - נוער טיפוסי, מסתובבים ליד תחנת דלק בקדומים, לשם מגיע רכב של חסידי חב"ד עם כיבוד, סופגניות, הדלקת נרות חנוכה, הליכוי לכל החברה כיפות גדולות לבנות, שאלו מי לא עשה בר מצוה, ומי לא הניח תפילין, כמובן שהוא וחברו נוסף לא הניחו תפילין ועשו להם בר מצוה, שרו ורקדו איתם והם חזרו מאושרים, אני נגשתי את כל החברה עם כיפות לבנות, מרוצים ושמיחים ומספרים לי שכולם הניחו תפילין, ולשניים עשו גם בר מצוה, כאשר אחד מהם "יונתן צבי אלימלך", כיום הבת שלי בקשר עם פנימה לנוער דתי, מחכה לתשובת שיקבלו אותי כי הוא מעוניין ללכת שם, כי עד היום לא רצה בכלל לשמוע על שום מסגרת, הוא ביקר שם והמקום מצאן חן בעיניו, עדיין אין לו תפילין, וכאשר יהיו לו, נמצא שמי שלמד אותו להניחם.

מקווה לראותכם בחתונה בב' שבט, בהוקרה והערכה רבה

שוש אילן - קדומים ת.ד. 104 ד.ב. שומרון

ולקמן בד"ה ועברתי הביא מדרש שמור"ר פ"ג, וכתב משה ברמו ולמען תספר באזני בןך זו מדת הארבה, כמה דתיאמ (יואל א ג) עליה לבניכם ספרו עכ"ל, והנה מפורש במדרש דענין הארבה נרמו בענין בן ועיי"ש שהביא עוד לפי האר"י הק' שמכה זה מבינה, ובינה הוא להבין דבר מתוך דבר וע"כ לא אמר לו השי"ת למשה בפירוט כדי שיבין דבר מתוך דבר, וע"ע באגרא דפרקא אות רע"ג,

אז גם כשהקב"ה שולח את משה ואהרן לפרעה אז מיד אומר להם שהמכה הזאת תהיה "למען תספר באזני בןך" שכאן מסר הקב"ה כוח לצדיק בבחינת התפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, שיש בכוח הצדיק לפעול לטוב לביטול גזירות רעות אפילו שכבר נגזר משמים גזירה אז בכוח הצדיק אמת לפעול ולבקש רחמים לבטל את הגזירה וח"ו גם להיפך לרע שיש בכוח הצדיק להרע לאיש ע"י הקפדה וכו', וזה היסוד מהמכה הזו לידעתם כי אני ה' זה האמונה בה' בזכות הצדיק וכוח הצדיק הדבוק בה"י באמת וללא פניות ומוסר את נפשו לה' ולבני ישראל כזה צדיק יכול לפעול בבחינת משה רבינו בדורו המנהיג להשיע טוב לבני ישראל.

ומכאן באוהל רבינו הק' בדינוב, נבקש רחמים וחסדים על כל עם בני ישראל שיהא צדיק גוזר והקב"ה מקיים לרפואה שלימה לכל חולי עמו ישראל ובתוכם בן חיים יצחק בן גיטיל ולחיים יוסף בן בוניא לבטל מעליהם כל גזירה רעה, ויתרפאו מחליותם במהרה. וכל הגזירות שיתמידו בבריאתם השלימה וכו"ס.

ברכת אלתא טבא,
דידכס פנחס גינאין בן אנה לאה

מוסדות 'בני יששכר' ♦ זינוב - פולין - ירושלים, בית המדרש זינוב ירושלים

ברכת נוזל טוב

שלוחה בזה לידידנו החשוב מנותללי בית מדרשינו הקבועים, והבעל קורא

שלמה גרינפעלד ה"ו

הרה"ח ר' רגל אירוסו בתו בשעט"מ - עב"ג הבחור הח'

יהי רצון שהזיווג יעלה יפה, ויזכו לבנות בית שאנון בישראל תותך נחת והרחבה, ויזכו הוריהם לחתנם בנקל מתוך שטחה והרחבת הדעת.

המזכירים
הנהלת המוסדות
נותפללי ביהמו"ד

מהנעשה בחצרות קדשינו:

העולים לדינוב

בשבת שעברה פרשת וארא שהו בדינוב קבוצה מחשובי קרואת ירושלים, בראשות ידידנו הרה"ח ר' משה פנחס פרוש ה"ו, והשתב עברה בהתעלות מיוחדת בשעות רבות של שירות ותשבחות באווירה עילאה מתוך שמחה.

במוצאי שבת התקיימה סעודת מלווה דמלכה מיוחדת לכבוד הילולת דוד רבינו הרבי ר' זושא

אלו החפצם לשהות בשבת כ"א אדר בדינוב, נא להזדרז ולהרשם!

בכל ליל שישי בשעה 10.00 מתקיים שיעור בספר 'אגרא דכלה' בבית המדרש זינוב רחוב בלזר 17 שכונת בית ישראל.

מדי יום רביעי שיעור בספה"ק 'בני יששכר' ע"י האדמו"ר מסאסוב שליט"א בבית מדרשו רח' רש"י 44 יום בשעה 8.15

זמן תפילת שחרית בשב"ק בשעה 9.45 - קידושא רבא במקום - בבית מדרשינו לא מדברים בשעת התפילה וקריאת התורה